

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/480/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715215333
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5715215333.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobkyne O.. S.. H. Š., K., J.. XX. XX. XXXX, G. S., W.. L. XX/XX právne zastúpenej JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou advokátkou so sídlom v Žiline, Na Priekope č. 174/13 proti žalovanej Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je žalobkyni povinná zaplatiť sumu 4 301,54 € titulom náhrady škody spolu s 8,05 % úrokom z omeškania od 14. 10. 2015 do zaplataenia, sumu 2 750 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy a sumu 491,46 € titulom príslušenstva týchto pohľadávok, všetko do 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku uplatneného nároku sa žaloba zamieta.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18. 11. 2015 sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala zaplataenia náhrady škody vo výške 4 606,23 € spolu s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 16. 09. 2015 do zaplataenia a jej príslušenstva vo výške 823,40 €, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 19 000 € všetko podľa zák. č. 514/2003 Z. z. a náhrady trov konania.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tou skutočnosťou, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru ORPZ ÚJKP ČVS: ORP-440/OVK-MT-2010 zo dňa 06. 08. 2010 bolo žalobkyni vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 108 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.. Žalobkyňa proti uzneseniu podala sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Martin uznesením č. 3Pv/325/2010-13 zo dňa 01. 10. 2010 zamietol. Následne prokurátor Okresnej prokuratúry Martin dňa 15. 12. 2010 podal Okresnému súdu Martin obžalobu pod č. 3Pv/325/2010 zo dňa 13. 12. 2010 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.. Okresný súd uznesením sp. zn. 2T/218/2010 zo dňa 31. 03. 2011 obžalobu zamietol. Následne Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2To/75/2011 zo dňa 22. 08. 2011 sťažnosť prokurátora zamietol. Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin následne dňa 03. 05. 2013 po došetrení veci podal Okresnému súdu Martin obžalobu pod č. 3Pv/325/2010-57 zo dňa 02. 05. 2013 na žalobkyňu pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 201 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.. Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013 zo dňa 22. 07. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 2To/99/2014-486 zo dňa 26. 11. 2014 bola žalobkyňa podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodená spod obžaloby. V dôsledku tejto skutočnosti žalobkyni podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vzniklo právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V tomto prípade je nezákonným rozhodnutím uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 06. 08. 2010. V súlade s ust. § 18 ods. 1 citovaného zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré žalobkyni v trestnom konaní vzniesli, kde v trestnom konaní bola žalobkyňa zastupovaná obhajkyňou, ktorá jej vyúčtovala úkony právnej služby spolu vo výške 4 606,23 €. Súčasne si však žalobkyňa uplatňuje s poukazom na ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona aj

náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 19 000 €. Žalobkyňa si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnila listom z 02. 09. 2015, ktoré zaslala Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a žiadala o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky písomným podaním z 08. 09. 2015 pod č. KM-OPS1-P-148/2015 doručeným žalobkyni 16. 09. 2015 oznámilo žalobkyni, že v danej veci orgánom príslušným konať v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a preto tomuto orgánu postúpila žiadosť žalobkyne na vybavenie. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky však písomným podaním zo dňa 16. 09. 2015 č. VI/4Gc80/15/1000-3, ktorý bol žalobkyni doručený 23. 09. 2015, oznámila žalobkyni, že vo veci nie je príslušná konať za štát a postúpila návrh žalobkyne Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky písomným podaním zo dňa 06. 10. 2015 č. 46697/2015-141, ktoré bolo žalobkyni doručené 09. 10. 2015, oznámilo, že žiadosť žalobkyni vracia Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, pretože ju nepovažuje za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podaním z 09. 10. 2015 č. VI/4Gc80/15/1000-6, ktoré bolo žalobkyni doručené 16. 10. 2015 oznámila, že žiadosť žalobkyne neprerokuje. Na základe skutočností, že žiaden orgán verejnej moci žalobkyni škodu nedôvodným trestným stíhaním nenahradil, bola nútená žalobkyňa obrátiť sa žalobou na súd.

3. Pri podaní žaloby žalobkyňa na dôkaz svojich tvrdení predložila kópie uznesení uvádzaných v žalobe a obžalôb uvádzaných v žalobe, ako aj rozsudkov Okresného súdu Martin a Krajského súdu v Žiline, kópiu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 02. 09. 2015 a odpovede orgánov verejnej moci na tieto žiadosti, navrhla ako svedkov vypočuť O. S. D. J., K. M. K. S. P. J., K., rovnako predložila dôkazy o vyúčtovaní trov obhajoby.

4. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila prvýkrát podaním z 02. 05. 2016, na súd doručeným 04. 05. 2016, ktorým žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Nestotožnila sa s tým, že by nezákonným rozhodnutím, od ktorého žalobkyňa odôvodňuje svoje nároky, bolo práve uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia žalobkyni. Neskoršie rozhodnutie o oslobodení žalobkyni spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobkyni bolo nezákonné. Poukázala pri tom na ust. § 6 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z., v ktorom sa vyžaduje, aby nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušných orgánov. V právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje zákon, ktorý by za orgán príslušný na zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánu činnom v trestnom konaní určoval súd, preto súd nemôže byť orgánom príslušným na zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia a k takémuto záveru nie je možné dôjsť ani extenzívnym výkladom ust. § 6 ods. 1 citovaného zákona. Zodpovednosť štátu upravená zák. č. 514/2003 Z. z. stojí na prísnej absolútnej objektívnej zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu a nie je prípustné rozširovanie skutkových podstát upravujúcich vznik prípadných nárokov podľa tohto zákona. Do pozornosti súdu dala aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky II ÚS 163/2013. Organy činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu a preto pri vznesení obvinenia je prípustná istá miera pochybnosti o spáchaní tohto skutku obvineným, pričom uvedené je predmetom ďalšieho vyšetrovania, ktoré predstavuje najvýznamnejšiu časť prípravného konania. Jedine súd v ďalšej fáze konania je oprávnený rozhodnúť o vine, resp. o nevine obvineného. Aj keď je známych niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorých oslobodzujúci rozsudok má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania vznesením obvinenia pre nezákonnosť, tieto rozhodnutia sú výsledkom extenzívneho výkladu zák. č. 514/2003 Z. z. a s takýmto záverom sa žalovaná strana nestotožňuje. Súčasne žiadala súd, aby bez výhrady nenasledoval tieto rozhodnutia. Podľa názoru žalovanej neboli splnené 3 základné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a totiž existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody. V dôsledku neexistencie nezákonného rozhodnutia nie je daný ani samotný základ nároku, ktorý uplatňuje žalobkyňa.

5. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovanej zaujala stanovisko listom zo dňa 26. 09. 2016, v ktorom konštatovala, že námietka neexistencie nezákonného rozhodnutia žalovanou neobstojí a táto otázka je vyriešená konštantnou judikatúrou najvyššej súdnej autority v jej rozhodovacej činnosti. Do pozornosti dala súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2014 sp. zn. 4 MCdo/15/2009 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2014 pod poradovým č. 37. Uviedla, že v tomto prípade mimoriadne dovolanie podával práve generálny prokurátor a ustálenú judikatúru v dovolaní nedokázal spochybniť, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o ďalšom dovolaní generálneho prokurátora dňa

14. 10. 2015 pod sp. zn. 8Cdo/289/2014 a toto bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod č. 6. Uplatnená náhrada škody z titulu zaplatených úkonov právnej služby pri realizácii Ústavou priznaného práva na obhajobu, vychádza zo zaplatených trov obhajoby, ktoré boli vypočítané podľa tarifnej odmeny advokáta. Žalobkyňa trovy obhajoby riadne zaplatila. Dôvodom uplatnenej nemajetkovej ujmy je poškodenie dobrej povesti a dobrého mena žalobkyne v spoločnosti a v zamestnaní, ktorú skutočnosť žalobkyňa preukáže výsluchom svedkov. Nemožno opomenúť, že žalobkyňa bola 4 roky vystavená psychickému stresu a emocionálnym útrapám z hroziaceho trestu odňatia slobody najmenej vo výške 7 rokov z dôvodu nezákonného trestného stíhania.

6. Žalovaná sa v ďalšom podaní z 28. 10. 2016 vecne vyjadrila k jednotlivým položkám a úkonom obhajoby, pri ktorej žalobkyňa vznikli trovy v trestnom konaní a uviedla, že pokiaľ ide o právny úkon z 21. 06. 2011, tak preskúmaním trestného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013 sa takéto písomne podanie obhajkyne v predmetnom trestnom spise nenachádza a nenachádza sa ani v dozorovom spise tunajšej prokuratúry 3Pv/325/2010, preto spochybnila samotné vykonanie tohto úkonu. Pokiaľ ide o úkony obhajoby, ktoré mali byť uskutočnené 23. 11. 2011, tak za tieto úkony právnej služby prislúcha odmena ako za 2 úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z., pretože šlo o dva úkony na seba nadväzujúce, ktoré trvali viac ako 4 hodiny, pričom odmena prislúcha obhajkyne za každé 2 skončené hodiny a režijný paušál je možné uplatniť len ako za 1 úkon, preto za obhajobu vykonanú tohto dňa patrí odmena ako za 2 úkony právnej služby a jeden režijný paušál spolu vo výške 254,41 €. Za úkony obhajoby uskutočnené 23. 01. 2012, 23. 03. 2012 a 18. 06. 2012 patrí odmena spolu s režijným paušálom vo výške 134,79 € a nie ako obhajkyňa zaokrúhlila na sumu 134,80 €, kde si celkovo 3-krát uplatnila o 1 cent navyše. Za úkon uskutočnený 08. 01. 2014, teda za účasť na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Martin patrí odmena len za 2 úkony právnej služby a 1 režijný paušál, teda suma spolu vo výške 276,04 € a nie v sume 426,12 € ako vyúčtovala obhajkyňa. Pokiaľ ide o úkony zo dňa 05. 03. 2014, teda účasť na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Martin prislúcha obhajkyne nárok na 1 a nie na 2 režijné paušály, za 1 úkon právnej služby teda len suma spolu 276,04 €. Pokiaľ ide o úkon právnej služby zo dňa 22. 07. 2014 opäť prislúcha obhajkyne nárok na 1 režijný paušál a teda suma 276,04 € spolu s odmenou za úkon a nie suma 284,08 €.

7. Procesné strany na svojich stanoviskách zotrvali.

8. Žalujúca strana po tom, čo bola na pojednávaní oboznámená názorom súdu v súlade s ust. § 181 ods. 2 C. s. p. do spisu pripojila ďalšie listinné dôkazy, a totiž vyúčtovanie trov obhajoby, ktoré tvorili prílohu k faktúre č. 2015/001, príjmový pokladničný doklad č. 1 zo dňa 15. 01. 2015, zmluvu o poskytovaní právnej pomoci uzavretú so žalobkyňou a podanie obhajkyne žalobkyne zo dňa 21. 06. 2011 urobené vo vzťahu k Okresnému súdu Martin - vyjadrenie k sťažnosti Okresnej prokuratúry Martin a podací lístok svedčiaci o podaní tejto zásielky na pošte v Žiline.

9. Na návrh strán súd vypočul žalobkyňu a ňou navrhnutých svedkov, oboznámil sa s listinami, ktoré žalujúca strana pripojila do súdneho spisu a podstatným obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013, ktorý sa týkal vedenia trestného konania voči žalobkyne.

10. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že v roku 2010 uznesením o vznesení obvinenia voči nej začalo trestné konania pre skutok, ktorého sa mala dopustiť voči svojim dvom deťom, v tom čase ešte malým a veľmi sa jej dotklo, že jej deti boli opakovane psychologicky vyšetřované. Orgány starostlivosti o deti a mládež chodili do školy, pýtali sa na ne, rovnako bola psychologicky aj psychiatricky vyšetřovaná žalobkyňa. Ona v tom čase pracovala ako zástupca prednostu infekčnej kliniky Univerzitetnej nemocnice v Martine, venovala sa výučbe študentov Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine a pracovala aj na dvoch ambulanciách, rovnako sa venovala prednáškovej a publikačnej činnosti, a práve v tomto období habilitovala a získala vedecký titul docenta. Vo svojej práci sa nezmieňovala o tom, že je voči nej vedené trestné stíhanie, ale jej kolegovia sa to postupne dozvedeli a začali sa jej na to pýtať, či je pravdou, že je trestne stíhaná a má nezhody s manželom a pod.. O svojich problémoch sa v práci zmienila pri tom len dvom kolegom a to tým, ktorých označila za svedkov. Keď 22. 07. 2014 Okresný súd Martin vyhlásil rozsudok, v ktorom ju uznal za vinnú z trestného činu, z ktorého bola obžalovaná a bol jej uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, bola tak šokovaná, že uvažovala o samovražde a nevedela, čo vlastne urobí, nakoniec zachovala zdravý rozum a za pomoci blízkych,

a obhajkyne začala pracovať na ďalšej obhajobe, v dôsledku čoho bola nakoniec Krajským súdom v Žiline oslobodená spod obžaloby, keďže v odvolacom konaní predložila znalecký posudok, ktorým sa týranie staršej dcéry nepotvrdilo a dnes práve dcéra, u ktorej sa konanie matky, teda žalobkyne, malo podpísať na jej psychickom vývoji, bez problémov študuje na vysokej škole. Mladšia dcéra bola v priebehu trestného konania vyňatá z okruhu poškodených pre veľmi nízky vek. Aj v súčasnosti žalobkyňa pôsobí ako vysokoškolský pedagóg a potvrdila, že v čase trestného konania obaja jej zamestnávateľia teda tak Univerzitná nemocnica v Martine ako aj Jesseniova lekárska fakulta v Martine a vedenie týchto inštitúcií vedeli o jej trestnom konaní, nakoľko boli vyšetrovateľmi na žalobkyňu dotazovaní. Žalobkyňa však pripustila, že v čase prebiehajúceho trestného konania mala problémy s alkoholom, ktoré nakoniec vyriešila odvykacou liečbou, ktorá jej umožnila plnohodnotne zaradiť sa do pracovného procesu a pripúšťa, že na poklese známych a priateľských väzieb v tomto období prebiehajúceho trestného stíhania sa mohli podieľať jednak aj prebiehajúce trestné stíhanie aj problémy s alkoholom. Problémy v tomto období mala aj vo svojom osobnom živote už predtým žalobkyňa zaznamenala vážne problémy v manželstve, s manželom bola v rozvodovom konaní a spory medzi bývalými manželmi doposiaľ prebiehajú o druhé maloleté dieťa. Je zrejmé, že keby žalobkyňa bola právoplatne odsúdená, dokonca k nepodmienečnému trestu odňatia slobody skončila by jej vedecká a profesionálna kariéra, a len vďaka tomu, že jej trestné stíhanie skončilo oslobodzujúcim rozsudkom dokázala rozvíjať svoju profesionálnu kariéru, takže dnes je prednostkou infekčnej kliniky Univerzitnej nemocnice Martin a vedie oddelenie. V čase prebiehajúceho trestného konania sa začala vyhýbať spoločenským akciám, ktorých sa dovtedy zúčastňovala, začala vynechávať plesy, recepcie ale aj vedecké konferencie väčšinou v tuzemsku, ktoré boli organizované v rámci Martina, pretože jej kolegovia vedeli o problémoch žalobkyne. Vedeckých konferencií mimo mesta Martin sa zúčastňovala, zaznamenala však zmeny vo svojom správaní spočívajúce v tom, že postupne strácala odvahu komunikovať s kolegami aj na takejto vedecko-spoločenskej úrovni. Rodina žalobkyne bola deprimovaná opakovanými výsluchmi pred políciou, opakovanými návštevami sociálnych pracovníčok v domácnosti a psychologickým testovaním detí. Žalobkyňa mala problémy koncentrovať sa na svoju prácu, pretože žila stále v obavách z výsledku trestného stíhania a z jeho dopadu na rodinný ale aj pracovný život. Problém žalobkyne s alkoholom trval približne do roku 2012 a žalobkyňa pripustila, že narušil jej vzťah s dcérou, avšak tento vzťah narušilo aj prebiehajúce trestné stíhanie, pretože jej staršia dcéra nechápala prečo kvôli matke musí chodiť po výsluchoch, podrobovať sa psychologickým vyšetreniam a jednoducho nechápala čo sa okolo nej deje.

11. Prelomový znalecký posudok, ktorý zvrátil výsledky trestného stíhania, na ktorý sa odvolal Krajský súd v Žiline vo svojom oslobodzujúcom rozsudku vo vzťahu k žalobkyňi, podala v rámci odvolacieho konania, pretože do vyhlásenia prvostupňového rozsudku verila, že to pre žalobkyňu dopadne dobre.

12. Pokiaľ ide o svedkov, vypočutá bola O.. S.. D. J., ktorá je kolegyňou a aj priateľkou žalobkyne, a tá uviedla, že žalobkyňu bližšie spoznala po roku 2003, keď prišla pracovať do Martina, vnímala ju ako pomerne utiahnutú ženu, avšak od matky žalobkyne vedela o problémoch žalobkyne v osobnom živote, v rodine a o problémoch s alkoholom. Všimla si, že žalobkyňa sa príliš nezúčastňovala vedeckých a spoločenských podujatí, ktoré organizoval ich zamestnávateľ, nevedela však časovo ohraničiť, či obdobie, keď žalobkyňu takto vnímala, spadalo práve do obdobia prebiehajúceho trestného stíhania. O tomto trestnom stíhaní sa sprostredkovane dozvedela prevažne od matky žalobkyne, nepoznala však detaily. Vedela však, že v rámci trestného konania vedeného voči žalobkyne boli do tohto zainteresované deti a až neskôr sa dozvedela, že trestné konanie pre žalobkyňu dopadlo dobre. Všimla si, že v istom období, ktoré opäť nevedela časovo ohraničiť, žalobkyňa viditeľne schudla. Priznala však, že aj v súčasnosti žalobkyňa pôsobí rezervovane a takto vystupuje aj v súčasnosti. Na pracovisku, kde pracovala svedkyňa, trestné stíhanie žalobkyne nerezonovalo a nevšimla si, že by o tom klebetili kolegovia z iných pracovísk. Jej vzťah k žalobkyňi však vedomosť o trestnom stíhaní žalobkyne neovplyvnil.

13. Svedok K.. S.. P. J., K.. uviedol, že jeho vzťah k žalobkyňi bol a stále je čisto kolegiálny, nepozná jej rodinu, bývalého manžela ani deti, pozná len rodičov žalobkyne a v minulosti vnímal, že žalobkyňa mala problémy, žiaľ aj s alkoholom, a že mala aj nejaké problémy v rodine, ale detaily neovládal. Uviedol, že žalobkyňu však na stretnutiach, ku ktorým došlo na pracovisku alebo na podujatiach, ktoré pracovisko organizovalo nikdy pod vplyvom alkoholu nevidel ani nevedel, že by sa nevhodne správala. V uplynulých rokoch ju však vídaval aj smutnú aj uplakanú, nevedel však posúdiť či to bolo spôsobené problémami v osobnom živote alebo problémami, ktoré spôsobilo prebiehajúce trestné stíhanie, pretože nie je dôverným priateľom žalobkyne, ani dôverným priateľom členov jej rodiny.

14. Súd sa podrobne oboznámil s listinami, ktoré žalobkyňa pripojila do súdneho spisu a aj s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013 a takto vykonaným dokazovaním mal súd nepochybne preukázaný skutkový stav tvrdený žalobkyňou.

15. Nepochybne bolo preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Úradu justičnej a kriminálnej polície v Martine zo dňa 06. 08. 2010 ČVS:ORP-440/OVK-MT-2010, žalobkyňa bolo vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. pre skutok, ktorého sa mala dopustiť od začiatku roku 2009 vo vzťahu k dvom maloletým dcéram - H., J.. XX. XX. XXXX M. Y., J.. XX. XX. XXXX a týmto skutkom podľa znalca psychológa z prežívania správaní mal. H. Š. sú prítomné stopy po psychickej traumatizácii, pričom psychická traumatizácia spočíva v prežívaní vnútorného napätia, u maloletej boli evidentné prejavy citovej deprivácie, nevytvorenie vzťahu k matke, čo u maloletej vedie k neochote a strachu dospievať. Toto uznesenie bolo 13. 09. 2010 doručené žalobkyňi, žalobkyňa 14. 09. 2010 udelila plnomocenstvo JUDr. Kristíne Mitrovej Polkovej advokátke so sídlom v Žiline na svoju obhajobu v prebiehajúcom trestnom konaní a obhajkyňa žalobkyne dňa 16. 09. 2010 podala sťažnosť proti vyššie uvádzanému uzneseniu vyšetrovateľa. Táto sťažnosť bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Martin sp. zn. 3Pv/325/2010 - 13 zo dňa 01. 10. 2010 zamietnutá ako nedôvodná. Následne je nesporné, že trestné stíhanie voči žalobkyňi prebiehalo spôsobom, ktorý žalobkyňa opísala, v konaní boli opakovane vypočúvaní rodičia žalobkyne, samotná žalobkyňa a jej dcéra H. Š., pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine - S.. Q. H., pričom dňa 13. 12. 2010 bola na žalobkyňu Okresnou prokuratúrou Martin pod sp. zn. 3Pv/325/2010 podaná v poradí prvá obžaloba pre trestný čin podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. d/ Tr. zák.. Táto obžaloba bola na verejnom zasadnutí uskutočnenom Okresným súdom v Martine dňa 31. 03. 2011 pod sp. zn. 2T/218/2010 predbežne prejednaná, pričom Okresný súd Martin uznesením túto obžalobu podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. odmietol a vrátil vec prokurátorovi Okresnej prokuratúry Martin na došetrenie, keďže zistil závažné procesné chyby, a to porušenie ustanovení zabezpečujúcich práva obhajoby. Krajský súd v Žiline konajúci o sťažnosti prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. uznesením sp. zn. 2To/75/2011 zo dňa 22. 08. 2011 sťažnosť prokurátora zamietol. Po vrátení veci na došetrenie boli vypracované nové psychologické posudky a doplnky posudku z odboru psychiatrie, vypočutí rodičia žalobkyne a jej manžel ako aj svedkyňa S.. Q. H., ktorá pracovala v mene kolízneho opatrovníka mal. H. M. Y. Š.. V trestnom spise sú pripojené aj zápisnice o pojednávaní, ktoré sa konalo pred Okresným súdom Martin sp. zn. 8C/92/2011, v konaní o rozvod manželstva žalobkyne a jej manžela a v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom. Rovnako je pripojené uznesenie o predbežnom opatrení, ktorým obe maloleté deti dňa 27. 05. 2011 uznesením, ktoré vydal Okresný súd Martin pod sp. zn. 12P/122/2011 boli zverené do osobnej starostlivosti otca do právoplatného skončenia rozvodového konania. Dôvodom bolo správanie žalobkyne pod vplyvom alkoholu. Až v marci 2012 bolo manželstvo žalobkyne a jej manžela rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/92/2011 rozvedené a obe maloleté deti boli zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Z rozsudku vyplýva, že súd zohľadnil odvykaciu liečbu žalobkyne pri rozhodovaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom.

16. Dňa 03. 05. 2013 potom prokurátor Okresnej prokuratúry Martin pod sp. zn. 3Pv/325/2010 podal v poradí druhú obžalobu na žalobkyňu pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zák. pre skutok, ktorého sa mala dopustiť voči svojej dcére Kristíne a Okresný súd Martin po vykonanom dokazovaní rozsudkom sp. zn. 3T/63/2013 zo dňa 22. 07. 2014 uznal žalobkyňu za vinnú z trestného činu, z ktorého bola obžalovaná a uložil jej trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, pričom výkon trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 2 rokov a súčasne žalobkyňi uložil probačný dohľad nad správaním žalobkyne ako obžalovanej v skúšobnej dobe. Ako súčasť probačného dohľadu uložil žalobkyňi obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, a uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

17. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a do trestného spisu pripojila znalecký posudok vo veci posúdenia duševného stavu osobnosti H. Š., teda svojej dcéry, ktorý vypracoval MUDr. Stanislav Kollár a Mgr. Emília Kollárová na objednávku žalobkyne v procesnej pozícii obžalovanej. Zo záverov tohto posudku vyplynulo, že znalci aktuálne nezistili žiadnu duševnú poruchu a trvalé následky na duševnom zdraví u H. Š., ktoré by bolo popísané v rozsudku zo dňa 22. 07. 2014.

18. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na základe odvolania podaného žalobkyňou rozsudkom sp. zn. 2To/99/2014 zo dňa 26. 11. 2014 zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013 zo dňa 22. 07. 2014 a na základe ust. § 322 ods. 3 Tr. por. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. žalobkyňu oslobodil spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť vo vzťahu k poškodenej dcére H., pretože skutok nie je trestným činom. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline vyplynulo, že skutok uvedený v obžalobe prokurátora sa síce stal, ale konanie obžalovanej popísané v obžalobe nebolo takej intenzity, aby boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona. Trestné konanie voči žalobkyni tak bolo právoplatne skončené až 26. 11. 2014.

19. Nároky žalobkyne súd posudzoval podľa príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

21. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona v znení účinnom od 01. 01. 2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

23. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ citovaného zákona v znení účinnom od 01. 01. 2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu (zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

24. Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

25. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

26. Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

28. Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z

titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

29. Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

30. Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

31. Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona, Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b/ závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

32. Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

33. Podľa § 18 ods. 3 citovaného zákona, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

34. Na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení súd usmernil žalobkyňu pri úprave žaloby, že príslušným orgánom v zmysle § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z. z. je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, vzhľadom na skutočnosť, že v prípade žalobkyne neboli splnené podmienky, ktoré predpokladá ust. § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. V prípade žalobkyne prokurátor jednak zamietol jej sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru o vznesení obvinenia žalobkyne a jednak prokurátor opakovane vo veci podal obžalobu príslušnému Okresnému súdu Martin. Až v konaní pred súdom, na základe vyššie uvádzaného rozsudku krajského súdu, bolo trestné stíhanie žalobkyne zvrátené a skončilo oslobodzujúcim rozsudkom. Boli to však orgány prokuratúry, ktoré vykonávali dozor nad prípravným konaním.

35. Súdna prax dospela k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. aj rozhodnutie o zastavení trestného stíhania, prípadne o postúpení veci do priestupkového konania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, pretože právoplatnosťou takéhoto rozhodnutia (o zastavení trestného stíhania, prípadne o postúpení veci inému orgánu) sa trestné konanie končí, čiže zanikajú účinky vznesenia obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa súčasne z tohto dôvodu stáva bezpredmetným. Zastavenie trestného stíhania, pretože výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin prípadne, súčasne znamená, že podozrenie zo splácania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia (viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS/25/2011 zo dňa 24. 03. 2011).

36. Ak zastavenie trestného stíhania alebo postúpenie veci do priestupkového konania má rovnaké účinky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, o to viac má takéto účinky oslobodzujúci rozsudok súdu ako rozhodnutie orgánu jedine povolaneho na rozhodovanie o vine a treste. Oslobodzujúci rozsudok súdu znamená, že trestné stíhanie proti obvinenému nikdy nemalo byť začaté, pretože občan čin nespáchal. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania,

ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom, treba hľadať v článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadať, že štát nemá slobodnú vôľu ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej interpretácii. Na jednej strane sa súd stotožňuje s tvrdením žalovanej strany, že je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný a zasahujúci do základných práv občana. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená.

37. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom sa tak podľa presvedčenia súdu má posudzovať ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo zrušené.

38. Súd sa stotožnil s tvrdeniami žalobkyne, že vynaložením nákladov - trov obhajoby v trestnom konaní, ktoré pre žalobkyňu skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, žalobkyňi vznikla vecná škoda, avšak podľa presvedčenia súdu nie v takom rozsahu, v akom žalobkyňa požadovala.

39. Žalobkyňa do spisu pripojila (č. I. 99 - 103 spisu) vyúčtovanie trov obhajoby ako prílohu k faktúre č. 2015/001. Štúdiom spisového materiálu, totiž spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013, súd dospel k presvedčeniu, že boli vykonané všetky úkony v zodpovedajúcom časovom období tak, ako ich vyúčtovala obhajkyňa žalobkyne v predmetnom vyúčtovaní, dokonca na rozdiel od žalovanej strany, ktorá svoju výhradu vyjadrila v podaní z 28. 10. 2016 súd za uskutočnený považoval aj úkon obhajoby, a to písomné podanie z 21. 06. 2011, ku ktorému žalujúca strana pripojila fotokópiu. Išlo o vyjadrenie k sťažnosti Okresnej prokuratúry Martin z 21. 06. 2011 (kópia na č. I. 108 spisu). Toto písomné podanie obhajkyne žalobkyne nie je síce žurnalizované v spise Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/63/2013, avšak je zrejmé, že k vyjadreniu bola žalujúca strana vyzvaná, resp. obhajkyňa žalobkyne vyzvaná, nakoľko sa v predmetnom spise nachádza výzva súdu, aby sa obhajca žalobkyne k sťažnosti vyjadril. Žalobkyňa do spisu pripojila aj podací lístok svedčiaci o tom, že toto písomné podanie bolo podané na pošte v Žiline na prepravu dňa 21. 06. 2011 a teda písomné podanie bolo teda obhajkyňou žalobkyne urobené. Skutočnosť, že nie je pripojené v trestnom spise, môže vyplývať z toho, že sa toto podanie administratívnym nedopatrením mohlo priamo stratiť na Okresnom súde Martin alebo omylom nepripojiť do trestného spisu. Mohlo byť však spôsobené, podľa presvedčenia súdu, aj menej pravdepodobnou príčinou a totiž, že pošta toto podanie na súd nedoručila, súd však tento úkon obhajoby uznal. Inak úkony obhajoby ani ich časové rozpätie neboli medzi stranami sporné, sporné bolo hodnotenie výšky odmeny a režijného paušálu za jednotlivé úkony obhajoby. Právna zástupkyňa žalobkyne, však na poslednom meritornom pojednávaní vo veci samej, uznala správnosť výpočtu odmeny žalovanou stranou a uznala argumentáciu žalovanej strany k výške trov obhajoby tak, ako to vyplynulo z písomného podania žalovanej strany zo dňa 28. 10. 2016. Pre strany sa takto výpočet trov obhajoby s prihliadnutím na námietky žalovanej strany stal nesporný mimo úkonu z 21. 06. 2011, ktorý bol na základe dôkazov predložený žalujúcou stranou, nesporný pre súd a súd pri kontrole trov obhajoby sa stotožnil s výpočtom tak, ako vyplýva zo stanoviska žalovanej strany. Preto aj keď z vyúčtovania obhajkyne žalobkyne vyplýva celková výška trov obhajoby v sume 4 606,23 €, ktorú žalobkyňa titulom trov obhajoby zaplatila svojej obhajkyňi dňa 15. 01. 2015, o čom svedčí príjmový pokladničný doklad vystavený na sumu 4 606,23 €, je súd tohto názoru s prihliadnutím na argumentáciu žalovanej strany, s ktorou sa súd stotožnil pokiaľ ide o výšku odmeny za niektoré úkony obhajoby a počet tzv. režijného paušálu za tieto úkony, že správna výška trov obhajoby zodpovedá sume 4 301,54 €.

40. Súd považoval za dôvodné a preukázané všetky úkony obhajoby a pracovné cesty zo sídla advokáta do sídla orgánu činného v trestnom konaní tak, ako vyplynuli z vyúčtovania, za preukázaný považoval aj úkon zo dňa 21. 06. 2011 s tým, že pokiaľ ide o výšku odmeny a režijného paušálu za úkony, ktoré boli pre žalovanú stranu sporné sa stotožnil s argumentáciou strany žalovanej, ku ktorej sa nakoniec priklonila aj strana žalujúca. Trovy obhajoby boli tvorené odmenou obhajkyne za úkony obhajoby a cestovnými náhradami obhajkyne za cesty vykonané zo sídla advokátky do sídla orgánu činného v trestnom konaní podľa vykonávaného úkonu a späť, ako aj náhradou za stratu času. V tomto smere vykonanie týchto pracovných ciest a výška vyúčtovania pre strany nebola sporná, rovnako nebola sporná ani pre súd.

Trovy obhajoby boli takto stanovené v súlade s ust. Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom ku dňu vykonávania toho, ktorého úkonu.

41. K tejto sume súd žalobkyni priznal aj nárok na úroky z omeškania v súlade s ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v spojení s ust. § 517 ods. 2 Obč. zák. a ust. § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

42. Z korešpondencie medzi orgánmi verejnej moci, ktorú žalobkyňa pripojila do súdneho spisu je potom zrejmé, že žalobkyňa žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. zo dňa 02. 09. 2015 doručila najskôr dňa 07. 09. 2015 Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, toto ju následne postúpilo Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, ktorá obdržala žiadosť žalobkyne dňa 11. 09. 2015. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky postúpila žiadosť žalobkyne Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré ju obdržalo dňa 21. 09. 2015 a následne listom zo dňa 06. 10. 2015 ju vrátilo Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky listom zo dňa 09. 10. 2015, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 14. 10. 2015 oznámila žalobkyni, že jej žiadosť neprerokuje, pričom dôvodila tou skutočnosťou, že nie je tým orgánom, ktorého konaním bola žalobkyni spôsobená škoda. Vec tým považuje za skončenú a pokiaľ sa s názorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky žalobkyňa nestotožňuje, môže sa obrátiť na súd.

43. S prihliadnutím na ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona takto Generálna prokuratúra Slovenskej republiky oznámila právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 14. 10. 2015, že žiadosť žalobkyne neprerokuje, čo de facto znamenalo, že nárok žalobkyne neuspokojí. Preto najskôr týmto dňom mohla plynúť žalovanej Slovenskej republike, prostredníctvom ktorej konala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky lehota omeškania uvádzaná v ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona. Preto súd priznal žalobkyni nárok na úroky z omeškania až od 14. 10. 2015.

44. Žalobkyňa podľa presvedčenia súdu uplatňovala sadzbu úrokov z omeškania v správnej výške, nakoľko záväzkovo-právny vzťah, z ktorého žalobkyňa odvodzovala svoj nárok na náhradu škody, bol založený vydaním nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa v roku 2010, čiže žalobkyňa má nárok na úroky z omeškania o 8 % bodov vyššie ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda k 14. 10. 2015.

45. Pokiaľ ide o odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý nárok je upravený vo vyššie citovanom ustanovení § 17 zák. č. 514/2003 Z. z., pri posudzovaní tohto nároku súd vychádzal z týchto preukázaných skutočností:

46. Žalobkyňa žiadala odškodnenie nemajetkovej ujmy vo výške 19 000 €, ako odškodnenie nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola spôsobená v dôsledku trestného stíhania v oblasti pracovného a spoločenského života z dôvodu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. V priebehu konania poukázala na skutočnosť, že trestné konanie voči nej bolo vedené cca 4 roky. V tomto smere súd však poznamenáva, že ani výpoveďou žalobkyne, ani výpoveďou ňou navrhnutých svedkov, nebolo preukázané, že by trestné stíhanie žalobkyne malo trvalo negatívny dopad na vzťahy v jej okolí. Žalobkyňa v danom období v rokoch 2010 až 2012 (a táto skutočnosť rezonuje z trestného spisu), mala vážne problémy s konzumáciou alkoholu a v osobnom živote, keď práve v dôsledku konzumu alkoholu sa narušili jej vzťahy so staršou dcérou a s manželom, bola v tomto období v rozvodovom konaní a bývalí manželia riešili aj úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Samotná žalobkyňa ako vyplynulo z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline sa dopúšťala skutkov, ktoré boli uvedené v skutkovej vete trestného rozsudku, avšak tieto skutky nevyhodnotil krajský súd ako tak intenzívne, aby naplnili skutkovú podstatu trestného činu, z ktorého bola žalobkyňa obžalovaná, resp. aby dosiahli stupeň spoločenskej nebezpečnosti a to nebezpečnosť trestného činu, ktorú Trestný zákon v danej skutkovej podstate predpokladá. Skutočnosť, že žalobkyňa sa v tomto období cítila neistá a vyhýbala sa spoločenským akciami, nie je možné dávať len do súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním, vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa v danom období rokov 2010 až 2013 prechádzala zložitým životným obdobím, keď sa jej prakticky rozpadla rodina. Svedkovia nepotvrdili, že by zaznamenávali nejaké vážne ohlasy na prebiehajúce trestné konanie u žalobkyne v jej zamestnaní, samotní svedkovia nepoznali žiadne detaily a to napriek tomu, že žalobkyňa ich označila ako blízkych priateľov (táto skutočnosť sa minimálne nepotvrdila vylúčením svedka K.. J.E.). Navyiac z trestného spisu

nebolo zistené, že by ako svedkovia boli vypočúvaní blízky spolupracovníci žalobkyne, teda že by mimo klebiet, z ktorých sa možno pracovné okolie žalobkyne dozvedelo o trestnom stíhaní žalobkyne, ktorých ale výraznejšia intenzita sa dokazovaním nepotvrdila, boli kolegovia žalobkyne priamo konfrontovaní orgánmi činnými v trestnom konaní.

47. Súd však dáva žalobkyňi za pravdu, že prebiehajúce trestné konanie a najmä opakované výsluchy jej najbližších príbuzných - rodičov, bývalého manžela a staršej dcéry H., ktorá bola v konaní poškodenou, zvyšovalo napätie v rodine, v istom období trestného konania zhoršilo vzťahy žalobkyne s dcérou (v závere trestného konania zo znaleckého posudku vyplynulo, že vzťahy medzi matkou a dcérou sú dobré) a, že žalobkyňa do istej miery bola pod existenčným tlakom z obáv o svoj profesionálny život pre prípad, že by došlo k právoplatnému odsudzujúcemu rozsudku. Teda súd je toho presvedčenia, že prebiehajúce trestné konanie, vyšetrovacie úkony s tým spojené, sa podieľali na istých duševných útrapách, ktoré žalobkyňa v období rokov 2010 až 2014 prežívala, na ktorých sa ale súčasne podpisovali jej problémy s alkoholom (dá sa povedať dobre zvládnuté - proti alkoholickou liečbou) a problémy v osobnom a rodinnom živote. Žalobkyňa však nepreukázala ujmu v jej spoločenskom a pracovnom živote a vznik trvalej ujmy spočívajúcej v naštrbení vzťahov s najbližším rodinným okolím žalobkyne, predovšetkým s jej staršou dcérou v dôsledku trestného stíhania.

48. Za takýchto okolností sa preto odškodnenie, ktoré žalobkyňa požadovala titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním, javilo súdu ako absolútne neprimerané. Pri stanovení rozsahu odškodnenia nemajetkovej ujmy súd vychádzal zo skutočností, že žalobkyňa po dobu celého trestného stíhania, ktoré začalo v septembri 2010 a skončilo v novembri 2014 právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku (trvalo približne 4 roky a 2 mesiace -takmer 50 mesiacov) bola vo vnútornej neistote jednak z obáv o svoju ďalšiu profesionálnu existenciu ale jednak z vývoja vzťahov v rodine, z vývoja jej vzťahu so staršou dcérou.

49. Súd s prihliadnutím na počet mesiacov, po ktoré táto neistota žalobkyne trvala, určil výšku odškodnenia na sumu 55 € za mesiac, čo spolu za 50 mesiacov predstavuje sumu 2 750 €.

50. Pri úvahách o rozsahu odškodnenia nemajetkovej ujmy súd vychádzal z Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 203/06, III. ÚS 235/04, III. ÚS 347/05, III. ÚS 142/06, III. ÚS 118/06, ktoré sa zaoberali výškou finančného zadosťučinenia v prípade zbytočných prietahov v súdnom konaní. Priemerné finančné zadosťučinenie poskytované sťažovateľom bolo približne v rozsahu 55 € za mesiac trvania zbytočných prietahov.

51. Je samozrejmé, že odškodnenie nemajetkovej ujmy žalobkyne, ktoré bolo spôsobené vydaním nezákonného rozhodnutia a následných trestným konaním vedeným voči nej, nachádza právnu oporu v iných právnych predpisoch a nejedná sa o ujmu, ktorá vznikla zbytočnými prietahmi v inom tpe súdneho konania. Avšak aj v tomto prípade, vzhľadom na možné fatálne následky trestného konania, existovala po dobu trestného stíhania žalobkyne počas približne 50-tich mesiacov u žalobkyne neistota, ktorá nebola bežnou neistotou účastníka iného typu súdneho konania. V trestnom konaní, kde hrozí strata slobody, v prípade podmieneného odsúdenia možná strata zamestnania, prípadná spoločenská izolácia a pod., je samozrejme táto neistota závažnejšia a aj keď žalobkyňa v časoch prebiehajúceho trestného stíhania prežívala peripetie spôsobené osobnými a aj zdravotnými problémami vyvolanými nadmerným konzumom alkoholu, je nepochybné, že samotný charakter trestného stíhania a úkony v rámci neho vykonávané v nej vyvolávali duševné útrapy, ktoré podľa presvedčenia súdu si zasluhujú odškodnenie v rozsahu, aký súd určil.

52. Vo zvyšku uplatneného nároku na náhradu vecnej škody, úrokov z omeškania z tejto náhrady a ohľadne nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd z vyššie uvádzaných dôvodov žalobu nepovažoval za dôvodnú a preto ju zamietol.

53. Pokiaľ ide o ďalšiu sumu, ktorú žalobkyňa uplatňovala a to bolo príslušenstvo vo výške 823,40 €, žalobkyňa do spisu pripojila prílohu k faktúre č. 2015/009 (č. I. 103 a 55 spisu). Šlo o trovy právnej pomoci, ktorá bola žalobkyňi poskytnutá v súvislosti s predbežným prerokovaním jej nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy u príslušných orgánov verejnej moci. Šlo o odmenu jej právnej zástupkyne podľa prílohy k faktúre č. 2015/009 vo výške 403,31 € a režijný paušál vo výške 8,39 € za 2 úkony právnej služby, a to prevzatie a prípravu zastúpenia a písomné podanie - spísanie žiadosti o predbežné

prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 02. 09. 2015. O zastupovaní žalobkyne pri týchto úkonoch svedčí zmluva o poskytovaní právnej pomoci, ktorá bola pripojená do súdneho spisu zo dňa 02. 09. 2015. Žalobkyňa uviedla, že ide o príslušenstvo jej nároku na náhradu škody a odškodnenia nemajetkovej ujmy.

54. Podľa § 121 ods. 3 Obč. zák., príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

55. Príslušenstvom nároku na náhradu škody sú nepochybne i náklady mimosúdneho uplatnenia nároku u škodcu alebo u príslušného orgánu, ak zákon poškodenému ukladá tento nárok najprv uplatniť takýmto spôsobom. V tomto prípade povinnosť žalobkyne predbežne prerokovať nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy ukladalo ust. § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z.. Súd je toho názoru, že žalobkyne možno priznať takéto príslušenstvo, ktoré tvorí náklady spojené s uplatnením jej nárokov u príslušného orgánu, avšak musí ísť o účelne vynaložené náklady. Žalobkyňa pri požadovaní odmeny za 1 úkon právnej služby, ktorá jej bola poskytnutá pri podaní žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u orgánu verejnej moci, vychádzala z ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Vychádzala z tarifnej hodnoty vecí vo výške 23 606,23 €, čo predstavuje súčet nároku na náhradu vecnej škody vo výške 4 606,23 € a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 19 000 €. V tejto súvislosti však súd poznamenáva, že pokiaľ ide o výšku vecnej škody, žalobkyňa nesprávne uplatnila nárok na náhradu trov obhajoby v nesprávnej výške, čo súd zdôvodnil vyššie a pokiaľ ide o odškodnenie nemajetkovej ujmy, vzhľadom na vykonané dokazovanie, túto ujmu, resp. náhradu uplatnila vo výške, ktorá bola zjavne neprimeraná preukázanému skutkovému stavu.

56. Súd je preto toho názoru, že žalobkyňa môže uplatniť nárok na príslušenstva jej nároku, resp. pohľadávky vzniknutej jej titulom náhrady vecnej škody a nemajetkovej ujmy avšak len v rozsahu, ktorý zodpovedá výške pohľadávky žalobkyne, ktorú po vykonanom dokazovaní ustálil súd.

57. Súd celkovo žalobkyne priznal sumu 7 051,54 € titulom pohľadávky voči štátu, ktorá žalobkyne vznikla podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a preto účelne vynaloženými nákladmi na uplatnenie tohto nároku u orgánu verejnej moci môžu byť trovy právnej služby poskytnuté v súvislosti s uplatnením nároku v tejto výške. V takom prípade by právna zástupkyňa žalobkyne mala v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 655/2004 Z. z. § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, písm. b/ nárok na odmenu za 1 úkon právnej služby vo výške 237,34 € a nárok na režijný paušál v sume 8,39 €, čo za 2 úkony právnej služby spolu tvorí sumu 491,46 €. Preto aj pri uplatňovaní tohto nároku súd žalobkyne priznal ako príslušenstvo jej pohľadávky z titulu nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej nezákonným trestným stíhaním žalobkyne podľa ust. § 121 ods. 3 Obč. zák. sumu 491,46 € ako účelne vynaložené náklady spojené s uplatnením pohľadávky na príslušnom orgáne a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol.

58. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Pri uplatnení nároku na náhradu vecnej škody, ktorý žalobkyne vznikol nezákonným trestným stíhaním a pri uplatnení nároku na príslušenstvo, pohľadávky na celkové odškodnenie žalobkyne, bola žalobkyňa proti žalovanej úspešnejšia, na druhej strane bola pri uplatnení nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy, ktorá žalobkyne vznikla, nepomerne úspešnejšia strana žalovaná, ktorá na druhej strane zas v konaní vznik trov nepreukázala. Súd preto v záujme spravodlivého usporiadania pomerov medzi stranami rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

59. Podľa § 232 ods. 3 C. s. p. súd určil žalovanej dlhšiu lehotu na plnenie, ktorá má slúžiť na administratívne zabezpečenie potrebných finančných prostriedkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.